

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการศึกษาเรื่องประสบการณ์การถูกทำร้ายและความต้องการความช่วยเหลือของภรรยาที่ถูกสามีทำร้าย ผู้ให้ข้อมูล คือภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายซึ่งได้รับการตรวจรักษาจากแผนกฉุกเฉิน โรงพยาบาลมหาราชนครเชียงใหม่ โรงพยาบาลนครพิงค์ โรงพยาบาลสันทราย และโรงพยาบาลสารภี ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2542 ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 จำนวน 10 ราย ผลการศึกษานำเสนอตามลำดับดังนี้

- ส่วนที่ 1 คุณลักษณะของภรรยาที่ถูกสามีทำร้าย
- ส่วนที่ 2 ประสบการณ์การถูกสามีทำร้าย
- ส่วนที่ 3 ความต้องการความช่วยเหลือของภรรยาที่ถูกสามีทำร้าย

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะของภรรยาที่ถูกสามีทำร้าย

จากจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งหมดจำนวน 10 ราย ส่วนใหญ่ (9 ราย) มีอายุระหว่าง 19-45 ปี อีก 1 รายมีอายุ 59 ปี เป็นผู้จบการศึกษาระดับประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 5 ราย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 4 ราย และมี 1 รายจบระดับประถมศึกษาปีที่ 2 ส่วนใหญ่ (9 ราย) ประกอบอาชีพรับจ้าง และค้าขาย มีรายได้ไม่แน่นอน ในจำนวนนี้มี 1 ราย เป็นผู้หาเลี้ยงครอบครัวและดูแลบิดาของสามีซึ่งป่วยเป็นอัมพาตโดยที่สามีไม่ประกอบอาชีพ มีผู้ให้ข้อมูลเพียง 1 รายที่ไม่ได้ประกอบอาชีพ เนื่องจากสามีไม่ต้องการให้ทำงานและต้องดูแลบุตรซึ่งสุขภาพไม่ค่อยแข็งแรง สำหรับสามีส่วนใหญ่ (7 ราย) มีอาชีพรับจ้าง มี 1 รายที่อาชีพรับราชการ และ อีก 2 รายไม่ประกอบอาชีพ

ลักษณะครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมด (9 ราย) เป็นครอบครัวเดี่ยว มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัดเชียงใหม่ 7 ราย และมี 3 รายที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด ได้แก่ จังหวัดน่าน ลำพูนและนนทบุรี ซึ่งการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของครอบครัวจากครอบครัวขยายที่มีการช่วยเหลือให้คำแนะนำจากญาติผู้ใหญ่มาเป็นครอบครัวเดี่ยว ทำให้คู่สมรสขาดแหล่งสนับสนุนทางสังคม เมื่อมีปัญหาขัดแย้งจนเกิดความเครียดนำไปสู่การใช้ความรุนแรงในการแก้ปัญหา ดังการศึกษาของสแตนเมทซ์ (Steinmetz, 1987) ที่พบว่าครอบครัวที่มีความรุนแรงส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว เมื่อ

มีความเครียดในครอบครัว ไม่มีญาติผู้ใหญ่ในบ้านที่จะคอยเป็นแรงสนับสนุน ให้คำปรึกษาหารือ และปลอบโยน

สำหรับระยะเวลาที่ผู้ให้ข้อมูลอยู่ร่วมกับสามีในการศึกษาครั้งนี้มีตั้งแต่ 1-25 ปี ผู้ที่มีบุตร 2 คนมี 5 ราย ส่วนผู้ที่ไม่มียุติและมียุติ 1 คนมีจำนวนเท่ากันคือ อย่างละ 2 ราย ที่เหลือ 1 ราย มีบุตร 5 คนซึ่งเป็นบุตรที่เกิดจากสามีคนเก่า

ส่วนที่ 2 ประสบการณ์การถูกทำร้าย

ระยะเวลาและระยะห่างของการถูกทำร้าย

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 10 ราย พบว่าการถูกทำร้ายในครั้งนี้ไม่ใช่ครั้งแรก แต่ถูกทำร้ายมาเป็นเวลานาน โดยมีระยะเวลาแตกต่างกันตั้งแต่ประมาณ 7 เดือนถึง 23 ปี ซึ่งจุดเริ่มต้นของเหตุการณ์ความขัดแย้งที่นำไปสู่การทำร้าย เกิดขึ้นหลังจากที่สามีภรรยาอยู่ร่วมกัน ตั้งแต่ 5 เดือนถึง 5 ปีภายหลังการแต่งงานและบางรายเกิดหลังจากมีบุตรแล้ว สำหรับระยะห่างของการถูกทำร้ายจะแตกต่างกันไปในแต่ละราย ในระยะแรกบางรายมีระยะห่างประมาณ 2-3 เดือน บางรายเดือนละ 2 ครั้งแต่เมื่อระยะเวลาผ่านไประยะห่างของการถูกทำร้ายลดลง ความถี่ของการถูกทำร้ายมาก บางรายเดือนละครั้งแต่บางรายสัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง สอดคล้องกับที่มีรนา เบลค (2540) กล่าวว่าเมื่อความรุนแรงเกิดขึ้นซ้ำๆกัน ระยะต่างๆของวัฏจักรความรุนแรงอาจใช้เวลาสั้นลงทำให้เกิดเหตุการณ์การทำร้ายบ่อยครั้งขึ้น

ส่วนสาเหตุของการถูกทำร้ายตามการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละราย มีความแตกต่างกัน โดย 4 รายให้ข้อมูลว่าเป็นปัญหาด้านการเงิน คือสามีต้องการเงินเพื่อเล่นการพนัน หรือใช้เที่ยวนอกบ้านแล้วผู้ให้ข้อมูลไม่ให้เงิน อีก 3 ราย บอกว่าสามีหึงหวงไม่ต้องการให้ผู้ให้ข้อมูลไปทำกิจกรรมข้างนอกตามลำพังหรือต้องการให้กลับบ้านตามเวลาที่กำหนด อีก 2 ราย สามีนอกใจมีความสัมพันธ์กับผู้หญิงอื่น ต้องการให้ภรรยาเซ็นใบหย่าและรายสุดท้ายสามีเข้าใจผิดคิดว่าผู้ให้ข้อมูลไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสามีในเรื่องค้าขาย จากข้อมูลนี้เป็นสาเหตุตามการรับรู้ของผู้ให้ข้อมูล แต่ถ้าพิจารณาถึง สาเหตุที่แท้จริงจะเห็นว่าการทำร้ายที่เกิดขึ้นกับผู้ให้ข้อมูลทุกรายน่าจะเกิดจากการที่ผู้ให้ข้อมูลไม่ตอบสนองความต้องการของสามีในขณะนั้น ทำให้สามีไม่พอใจ

นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่บอกว่าเหตุ ุณการการทำร้ายมักจะเกิดเมื่อสามีดื่มสุราจนไม่สามารถควบคุมสติได้ และบางรายบอกว่าตนเองได้เถียงจนทำให้สามีโกรธ ดังนั้นผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จึงคิดว่าการดื่มสุราและการได้เถียงเป็นสาเหตุของการถูกทำร้าย แม้ว่าการรับรู้ของ

ผู้ให้ข้อมูลจะสอดคล้องการศึกษาของ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531) ดนยา ษนะอุดม (2539) และ อัจฉรา สกุนตนิยม (2541) ที่พบว่าการดื่มสุราเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการทำร้ายภรรยา แต่ไม่สามารถจะสรุปได้ว่าการดื่มสุราเป็นสาเหตุโดยตรงของการทำร้าย เนื่องจากในการศึกษาครั้งนี้พบว่าความขัดแย้งระหว่างผู้ให้ข้อมูลกับสามีเกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน โดยที่สามีไม่ได้ดื่มสุรา และสามีของผู้ให้ข้อมูล 2 ราย ไม่ได้ดื่มสุราแต่ก็ทำร้ายร่างกายผู้ให้ข้อมูลด้วยเช่นกัน เช่นเดียวกับผล การศึกษาของ วอล์คเกอร์ (Walker, 1979, cited in Campbell, & Landenburger, 1995) ที่พบว่าสามี ทำร้ายภรรยาแม้ว่าจะไม่ดื่มสุราก็ตาม ดังนั้นการที่สามีดื่มสุราจึงน่าจะเป็นเพียงปัจจัยส่งเสริมปัจจัย หนึ่งที่นำไปสู่การทำร้ายเท่านั้น

รูปแบบและความรุนแรงของการถูกทำร้าย

รูปแบบของการถูกทำร้ายในผู้ให้ข้อมูลทั้ง 10 ราย มีการเปลี่ยนแปลงในลักษณะ คล้ายคลึงกันคือ เริ่มจากการทำร้ายจิตใจ เช่น การคำทอ บู่ว่าจะทำร้ายภรรยาและบุตร การนอกใจ และพาผู้หญิงอื่นมาเหย้าหยัน เป็นต้น ต่อมาจะเปลี่ยนรูปแบบการทำร้ายพร้อมๆกับเพิ่มความรุนแรง ขึ้น ในลักษณะการทำลายข้าวของ สิ่งของมีค่าต่างๆ โดยเฉพาะของที่ภรรยารัก ขว้างปาสิ่งของใ้ ภรรยา การทำร้ายร่างกายบุคคลที่เป็นที่รักของภรรยา คือ บุตร และหากปัญหายังคงมีอยู่ไม่สามารถ แก้ไขได้ การใช้ความรุนแรงในการจัดการกับปัญหาจะเปลี่ยนรูปแบบเป็นการทำร้ายร่างกายภรรยา จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ให้ข้อมูลที่ถูกร่างกายครั้งนี้เป็นครั้งแรกมีจำนวน 4 ราย ถูกทำร้าย ร่างกาย 2 ครั้งจำนวน 1 ราย ถูกทำร้ายร่างกาย 3-5 ครั้งจำนวน 3 ราย และมี 2 รายที่ถูกทำร้ายร่างกาย มากกว่า 10 ครั้ง การทำร้ายในครั้งแรกๆสามีจะไม่ใช้อาวุธ แต่ใช้อวัยวะในการผลัก กระชาก ตบ เตาะ ค่อย ตี บีบคอ หรือใช้วัตถุที่อยู่ใกล้ตัวเช่น เหล็กและไม้ แต่ถ้าเป็นการทำร้ายในครั้งต่อๆมา จะ พบมีการใช้อาวุธและเพิ่มระดับความรุนแรงขึ้น คือ มีการใช้มีด ขวาน แก้วทุบตี จับศีรษะโยกกับ บาทวิถี และมีบางรายสามีพาภรรยาหนีเข้ามาร่วมทำร้ายร่างกายด้วย ซึ่งรูปแบบและความรุนแรง ในการทำร้ายร่างกายครั้งนี้คล้ายคลึงกับการศึกษาของ พรเพ็ญ เพชรสุขศิริ (2531) สิริเพชร สิริวัฒนา (2538) ในประเทศไทย และ สเตราส์ (Straus, 1980) ในประเทศสหรัฐอเมริกาที่ พบว่าสามีส่วนใหญ่ทำร้ายร่างกายภรรยาด้วยการทุบตี ผลัก เตาะ ตบหน้า และใช้อาวุธ เช่น มีดและปืน

เมื่อเหตุการณ์การทำร้ายยุติลง ผู้ให้ข้อมูลจำนวน 6 รายไปโรงพยาบาลเพื่อเข้ารับการรักษาเบื้องต้น โดย 3 รายได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลต่างๆที่ผ่านมาพบเห็นเหตุการณ์ คือ มารดา บุตร และอาสาสมัครป้องกันฝ่ายพลเรือน (อ.ป.พ.ร.) อีก 2 ราย สามีเป็นผู้นำส่งโรงพยาบาล

เนื่องจากเห็นว่าผู้ให้ข้อมูลมีอาการบาดเจ็บที่รุนแรง สามีเกิดความตกใจและกลัวว่าผู้ให้ข้อมูลจะเสียชีวิต ส่วนผู้ให้ข้อมูลอีก 1 รายไปโรงพยาบาลตามลำพังเนื่องจากต้องการใบชันสูตรบาดแผลจากแพทย์เพื่อใช้แจ้งความดำเนินคดีกับสามี ส่วนผู้ให้ข้อมูลอีก 4 รายหลังเกิดเหตุการณ์ถูกทำร้ายร่างกายไม่ได้ไปโรงพยาบาลทันทีทั้งที่มีอาการบาดเจ็บทางด้านร่างกายเช่นกัน แต่ไปสถานีตำรวจก่อนเพื่อแจ้งความดำเนินคดีกับสามีในข้อหาทำร้ายร่างกาย อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลได้รับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ตำรวจให้ไปโรงพยาบาลก่อนแล้วจึงกลับมาแจ้งความเพื่อดำเนินคดี แต่ผู้ให้ข้อมูลทุกรายไม่กลับไปแจ้งความอีก โดยให้เหตุผลว่าการดำเนินคดีเป็นเรื่องที่ยู่ยากไม่ต้องการดำเนินคดีถึงชั้นศาล และกลัวว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่ให้ความช่วยเหลือตามที่ผู้ให้ข้อมูล ดังนั้นในการศึกษาครั้งนี้จึงพบว่าไม่มีการดำเนินคดีถึงชั้นศาล มีผู้ให้ข้อมูลเพียง 1 รายที่หลังจากไปโรงพยาบาลแล้วได้ไปแจ้งความ แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ลงบันทึกประจำวันแล้วพยายามไกล่เกลี่ยและให้สามีชำระค่าปรับสินไหมทดแทนแก่ผู้ให้ข้อมูลเท่านั้น ซึ่งการไม่ลงโทษทางด้านกฎหมายอย่างเด็ดขาดอาจเป็นสิ่งสนับสนุนให้สามีสามารถกลับมาใช้ความรุนแรงได้อีก

ความรู้สึกรู้สึกต่อเหตุการณ์การถูกทำร้าย

จากการศึกษาในครั้งนี้พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกรายมีความรู้สึกคล้ายคลึงกันต่อเหตุการณ์การถูกทำร้ายโดยในครั้งแรก ผู้ให้ข้อมูลรู้สึก เสียใจ โกรธ สับสน สงสัยว่าทำไมตนเองจึงถูกทำร้าย ไม่คาดคิดว่าเหตุการณ์เช่นนี้จะเกิดขึ้นจริงกับคนและยังคงให้อภัยสามีอยู่ อย่างไรก็ตามความรู้สึกของผู้ให้ข้อมูลจะเปลี่ยนไปเมื่อถูกทำร้ายซ้ำหลายๆ ครั้งและควมรุนแรงของการถูกทำร้ายมากขึ้น โดยผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะรู้สึกคับแค้นใจ และเจ็บใจ บางรายรู้สึกน้อยใจ อับอาย และหมดหนทางจากการสังเกตผู้ให้ข้อมูลบางราย แสดงสีหน้าและแววตาโกรธเคือง พูดถึงสามีด้วยน้ำเสียงที่ดูตันเมื่อกกล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งผลการศึกษาครั้งนี้คล้ายคลึงกับที่ เบคเคอร์ (Baker, 1979) ได้กล่าวไว้ว่า เมื่อภรรยาถูกทำร้ายในครั้งแรกจะมีความรู้สึกสงสัยและหาเหตุผลว่าทำไมตนเองจึงถูกทำร้าย แต่บางครั้งอาจไม่ได้ทำอะไรผิด บางครั้งมีความรู้สึกอับอายและกลัวว่าโทษว่าเป็นความผิดของตน แต่เมื่อการทำร้ายยังคงเกิดขึ้นโดยภรรยาไม่สามารถหลบหนีหรือป้องกันได้จะเกิดความรู้สึกสิ้นหวังและหมดหนทาง

ผลกระทบจากการที่ภรรยาถูกสามีทำร้าย

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ให้ข้อมูลทุกรายให้ความเห็นตรงกันว่า การที่สามีลงมือทำร้ายไม่ว่าจำนวนครั้งหรือรูปแบบในการทำร้ายจะเป็นเช่นไร แต่ภายหลังจากเกิดเหตุการณ์ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคมและเศรษฐกิจของตนเอง และครอบครัว ดังต่อไปนี้

1. ผลกระทบด้านร่างกาย ผู้ให้ข้อมูลทุกรายมีอาการบาดเจ็บที่แสดงให้เห็นชัดเจน โดยมีระดับความรุนแรงต่างๆกัน เช่น มีบาดแผลฟกช้ำ บวม ถลอกบริเวณศีรษะ ใบหน้าและตามลำตัว มีรอยแผลฉีกขาดบริเวณริมฝีปากและแขน อาเจียนเป็นเลือด แต่จากการถูกเตะซ้ำๆ สลบหมดสติ และกระดุกแขนหักจากการถูกทุบตีด้วยไม้ เป็นต้น ซึ่งอาการบาดเจ็บเหล่านี้เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ให้ข้อมูลทุกรายต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล

นอกจากอาการทางกายที่เกิดจากการถูกทำร้ายร่างกายโดยตรงแล้ว ผู้ให้ข้อมูลบางรายมีความเจ็บป่วยทางกายซึ่งแสดงอาการออกมาในลักษณะเจ็บหน้าอก ชักเกร็ง หายใจไม่ออก อึดอัด อาการดังกล่าวเป็นผลมาจากภาวะความเครียดทางจิตใจ เนื่องจากต้องทนอยู่กับสภาพการถูกทำร้ายมาเป็นเวลานาน และไม่สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้

2. ผลกระทบด้านจิตใจ พบว่าผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่าตนรู้สึกเสียใจจากการที่สามีลงมือทำร้าย อับอายจากสภาพบาดแผลที่ได้รับและการถูกทำร้ายที่ปรากฏต่อสาธารณชน มีความรู้สึกสองฝักสองฝ่ายสับสนต่อการตัดสินใจในการดำเนินชีวิตคู่ต่อไปและหมดอาลัยในชีวิต เนื่องจากไม่สามารถจัดการกับปัญหาที่เกิดขึ้นได้ เช่นเดียวกับที่ไพรัตน์ พงษ์ชาติคุณากร (2533) ได้กล่าวไว้ว่า ภายหลังจากการถูกทำร้ายภรรยาจะมีความรู้สึกเสียใจ ปวดร้าว กระทบกระเทือนใจ หมดอาลัยในชีวิต ซึมเศร้า สิ้นหวัง มีความรู้สึกสองฝักสองฝ่าย บางทีสับสนว่าวุ่นใจ ผู้ให้ข้อมูลบางรายมีพฤติกรรมที่ก้าวร้าวและอารมณ์รุนแรงขึ้นโดยสังเกตได้จากสีหน้า แววตา และท่าทางที่แสดงออกเมื่อกล่าวถึงเหตุการณ์การทำร้าย

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่าผู้ให้ข้อมูลบางรายมีการดื่มสุรา ใช้จ่ายแก้ปวด และยานอนหลับ เพื่อให้ตนเองสบายใจขึ้น ลืมปัญหาความขัดแย้ง และนอนหลับได้ โดยคิดว่าไม่มีผลเสียต่อร่างกายหรือสุขภาพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฟิลคราฟและสตาร์ค (Flicraft & Stark, 1989, cited in Yam, 1995) ที่พบว่า ภรรยา มักจะหาทางออกโดยการดื่มสุรา และใช้สารเสพติดเพื่อหลีกเลี่ยงสถานการณ์ความรุนแรงและคิดว่าจะช่วยผ่อนคลายความตึงเครียด และสารเสพติดที่ใช้บ่อย คือยานอนหลับ ยาแก้ปวดและยาคลายกังวล ทำให้ภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายมีโอกาสติดสุรามากกว่าภรรยาที่ไม่ถูกสามีทำร้าย

3. ผลกระทบต่อบุตร ผู้ให้ข้อมูล 3 ราย กล่าวว่ากรณีที่บุตรรับรู้ในเหตุการณ์และเห็น การทะเลาะวิวาทระหว่างบิดากับมารดาส่งผลต่อภาวะสุขภาพของบุตรทั้งทางด้านร่างกาย จิตสังคม และพัฒนาการ โดยในด้านร่างกายนั้นบุตรบางรายได้รับบาดเจ็บเนื่องจากเป็นผู้อยู่ในเหตุการณ์ ขณะมีการทำร้ายโดยถูกสิ่งของที่บิดาขว้างปาไม่สามารถพาดมา และบางรายถูกทำร้ายจากบิดาโดยตรงเนื่องจากบิดาเห็นว่าบุตรเป็นที่รักของผู้ให้ข้อมูล จึงทำร้ายเพื่อประชดและทำให้ผู้ให้ข้อมูล เกิดความรู้สึกเสียใจและทุกข์ใจ ส่วนผลกระทบด้านจิตสังคม เนื่องจากภาวะกดดันที่เกิดขึ้นภายใน ครอบครัว ทำให้บุตรต้องทนอยู่กับเหตุการณ์เป็นเวลานาน ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งกล่าวว่าพฤติกรรม ของบุตรทั้งสองเปลี่ยนไปโดยบุตรชายแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เดียดแค้น บางครั้งกล่าวคำอาฆาต ต่อบิดา บางครั้งก็เก็บกดและไม่ร่าเริงเหมือนเดิม ทำให้ผู้ให้ข้อมูลเกิดความวิตกกังวลว่าบุตรจะเกิด ปมด้อย รวมทั้งกังวลใจกลัวว่าบุตรจะใช้ยาเสพติดในการแก้ปัญหา ส่วนบุตรสาวแสดงพฤติกรรม ไม่ซุกซนเช่นเดิม เชื่อฟัง ประจบประแจง และแสดงท่าทางเอาอกเอาใจเมื่อเห็นบิดาจะใช้ความ รุนแรง ผู้ให้ข้อมูลอีกรายหนึ่งให้ข้อมูลว่าบุตรชายซึ่งถูกบิดาทำร้ายร่างกายด้วย แสดงพฤติกรรม หวาดกลัวเมื่อเห็นบิดาแสดงท่าทางดุร้าย สอดคล้องกับการศึกษาของ เบคเคอร์ (Baker, 1979) ที่พบ ว่าการที่เด็กอยู่ในครอบครัวที่มารดาถูกทำร้ายร่างกายบ่อยๆเด็กจะมีความวิตกกังวลและมีความกลัว มากขึ้น มีปัญหาเกี่ยวกับบุคลิกภาพในการแสดงออกโดยเด็กผู้ชายจะแสดงความก้าวร้าว ในขณะที่ เด็กผู้หญิงจะแสดงพฤติกรรมคล้อยตาม เชื่อฟัง ฟังพา และประจบประแจงเมื่อเห็นว่าบิดาจะใช้ ความรุนแรง

ผลกระทบด้านพัฒนาการที่เกิดขึ้นคือผลการเรียนของบุตรตกต่ำ ขาดสมาธิในการเรียน สอดคล้องกับการศึกษาของ มุลนิธผู้หญิง (2532) ที่พบว่า ผลกระทบทางพัฒนาการโดยตรงคือการ ไม่มีสมาธิในการเรียน นอกจากนี้ในการศึกษาครั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งสังเกตพฤติกรรมของบุตร พบว่า การที่บุตรรับรู้และเห็นการกระทำของบิดามาเป็นเวลานานทำให้บุตรแสดงพฤติกรรมเลียน แบบการใช้ความรุนแรงกับน้องสาวโดยการทุบตีเมื่อขัดแย้งกับน้องสาว ทั้งนี้อาจเนื่องจากเด็กมีการ เรียนรู้ว่าพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเป็นถึงปกติที่สามารถใช้เพื่อจัดการกับปัญหาความขัดแย้งได้ ดังที่ แคมเบลและเลนเดนเบอร์เกอร์ (Campbell, & Landenburger, 1995) ได้อธิบายโดยใช้ทฤษฎีการ เรียนรู้ทางสังคมว่าพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงเป็นสิ่งที่เรียนรู้ได้โดยถ่ายทอดจากรุ่นบิดา มารดา ไปสู่รุ่นบุตรต่อไป

4. ผลกระทบต่อสัมพันธภาพระหว่างคู่สมรส พบว่าผู้ให้ข้อมูลทุกรายแสดง พฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงจากเดิม คือ เฉยเมย ไม่สนใจในตัวสามี พยายามหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้า กับสามีและไม่กล่าวถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลบางรายไม่มีเพศสัมพันธ์กับสามี ตั้งแต่มีเรื่องทะเลาะวิวาทเกิดขึ้น บางรายแยกกันอยู่กับสามีเนื่องจากคิดว่าเป็นการป้องกันไม่ให้เกิด

เหตุการณ์ซ้ำ อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลทุกรายยังคงอยู่กับสามีเช่นเดิม เนื่องจากเมื่อเหตุการณ์ผ่านไป ระยะเวลาหนึ่งสามีส่วนใหญ่มาขอคืนดี โดยแสดงพฤติกรรมเอาใจ มีของกำนัลมาให้ พาเที่ยว และรับปากว่าจะไม่ทำร้ายผู้ให้ข้อมูลอีก ผลการศึกษาที่สอดคล้องกับระยะวัฏจักรความรุนแรงที่อธิบาย โดย มีร์นา เบตค (2541) ที่ว่าเมื่อสิ้นสุดระยะแสดงออกของความรุนแรง จะเข้าสู่ระยะขอคืนดี และระยะหวานชื่นราวกับดื่มน้ำผึ้งพระจันทร์ตามลำดับ ซึ่งหากสามีและภรรยาไม่รู้จักริธีแก้ปัญหาความตึงเครียดอย่างเหมาะสมจะนำไปสู่ระยะก่อตัวสะสมความตึงเครียด และเหตุการณ์การทำร้ายร่างกายจะดำเนินเป็นวัฏจักรเช่นนั้นต่อไป

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตรมีความห่างเหินกัน โดยเมื่อบุตรรับรู้ว่ามีมารดาถูกบิดาทำร้ายร่างกายส่งผลให้บุตรแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงพอใจ โกรธเคียดแค้นการกระทำของบิดาอย่างเห็นได้ชัด โดยไม่ยอมเข้าใกล้บิดา

ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับญาติ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลบางรายมีความคิดเห็นว่าการทำที่สามีลงมือทำร้ายร่างกายตน ทำให้เกิดความบาดหมางระหว่างเครือญาติกับสามี และขาดการติดต่อกับผู้ให้ข้อมูลไปด้

5. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ พบว่าผู้ให้ข้อมูลทุกรายกล่าวว่าต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายในการรักษามากและสูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับในช่วงที่เจ็บ เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้างรายวันมีรายได้ไม่แน่นอน ต้องหยุดงานเพื่อรักษาอาการบาดเจ็บให้หาย บางรายรู้สึกอับอายไม่กล้าไปทำงานเนื่องจากมีร่องรอยของการบาดเจ็บอยู่ ซึ่งการขาดรายได้ของครอบครัวอาจนำไปสู่ปัญหาความขัดแย้งของครอบครัวอีก

วิธีจัดการกับปัญหาภายหลังถูกทำร้ายร่างกาย

หลังเกิดเหตุการณ์การทำร้ายร่างกาย ผู้ให้ข้อมูลแต่ละรายพยายามหาวิธีการแก้ปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำ หรือแก้ปัญหาให้หลุดพ้นจากสถานการณ์นั้น พร้อมทั้งวางแผนสำหรับอนาคตของตน ซึ่งมีความแตกต่างกันตามแต่ละบุคคลและสถานการณ์นั้นๆ โดยสามารถสรุปวิธีจัดการกับปัญหาได้ 3 วิธีดังนี้

1. การแก้ปัญหาด้วยตนเอง พบว่าผู้ให้ข้อมูลจำนวน 4 รายเลือกใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองภายหลังถูกทำร้ายในครั้งนี้ได้แก่ การปรับพฤติกรรมของตนใหม่ การหลบหลีกสถานการณ์ความตึงเครียดจากเหตุการณ์ที่จะนำไปสู่การทำร้ายร่างกาย การผ่อนคลายความตึงเครียดของตนเองโดยดื่มสุรา รับประทานยาแก้ปวด หรือยานอนหลับ และเข้าวัดนั่งสมาธิ การพยายามฆ่าตัวตาย และการแยกกันอยู่กับสามีชั่วคราว ซึ่งวิธีการแก้ปัญหาของภรรยาแต่ละรายมี

ความหลากหลาย และปรับเปลี่ยนไปหากพบว่าวิธีการเดิมไม่สามารถแก้ปัญหาได้ ผู้ให้ข้อมูลรายที่พยายามฆ่าตัวตายให้เหตุผลว่า คิดว่าการกระทำของสามีเป็นสิ่งที่บ่งบอกถึงการหมดความรักต่อกัน ดังนั้นจึงพยายามฆ่าตัวตายทั้งนี้มีการศึกษาพบว่า ภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายมีแนวโน้มพยายามฆ่าตัวตายมากกว่าสตรีทั่วไปถึง 12 เท่า (จิตรกรรณ์ วันสพงศ์, 2537)

วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลพยายามหาทางออกให้กับตนเองแต่วิธีการแก้ปัญหาสามารถช่วยให้ผู้ให้ข้อมูลหลบเลี่ยงจากเหตุการณ์ได้ชั่วคราวเท่านั้นไม่สามารถหลบหนีจากเหตุการณ์ ความรุนแรงได้อย่างเด็ดขาด กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่แก้ปัญหาด้วยตนเองเป็นผู้ที่มีความคิดว่า การทำร้ายร่างกายเป็นเรื่องภายในครอบครัวจึงไม่ต้องการเปิดเผย หรือไม่มีญาติพี่น้อง หรือเพื่อนฝูงที่จะช่วยเหลือได้ หรือบางรายเคยใช้วิธีอื่นๆจัดการกับปัญหาแล้วแต่ไม่ประสบความสำเร็จ

2. บอกเรื่องราวกับบุคคลอื่น ผู้ให้ข้อมูลทั้ง 4 ราย ตัดสินใจบอกเรื่องราวการถูกทำร้ายที่เกิดขึ้นกับญาติพี่น้อง เพื่อนบ้าน ด้วยเหตุผลที่แตกต่างกันคือ บางรายได้รับบาดเจ็บที่รุนแรงเกรงว่าจะอันตรายต่อตนเองมากขึ้น บางรายคิดว่าควรที่จะเปิดเผยให้บุคคลอื่นได้รับรู้เพื่อขอความช่วยเหลือ ประกอบกับมีญาติ พี่น้อง หรือเพื่อนบ้านที่คิดว่าบุคคลดังกล่าวจะสามารถให้การช่วยเหลือและปกป้องไม่ให้ตนเองได้รับอันตราย รวมทั้งทำให้สามีไม่กล้าลงมือกระทำความรุนแรงอีก

3. แจ้งบุคคลอื่นที่มีอำนาจเหนือกว่าเพื่อช่วยจัดการกับปัญหา ผู้ให้ข้อมูล 2 ราย แจ้งความกับเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ใหญ่บ้านเพื่อให้รับรู้และช่วยดำเนินคดี หากมีเหตุการณ์เกิดขึ้นซ้ำซึ่งผู้ให้ข้อมูลทั้ง 2 รายนี้คิดว่า การทำร้ายภรรยาแม้จะเป็นเรื่องภายในครอบครัวก็ตามแต่เป็นสิ่งที่ไม่สมควร เนื่องจากผู้ชายซึ่งแข็งแรงกว่าไม่ควรทำร้ายผู้หญิงที่อ่อนแอกว่า ประกอบกับความรู้สึกโกรธแค้น และในขณะที่เกิดเหตุไม่สามารถโต้ตอบได้ การแจ้งความจึงช่วยสร้างความมั่นใจว่าตนเองจะปลอดภัย และอาจใช้ประกอบในการเรียกร้องค่าเสียหายเมื่อมีการหย่าร้าง

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ใช้วิธีการหลากหลายวิธี โดยมักเริ่มต้นแก้ปัญหาด้วยตนเองก่อน หากไม่สามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเองจะขอความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นซึ่งได้แก่ บิดามารดาของสามีหรือของตนเอง เพื่อนบ้าน ญาติพี่น้อง บุคคลที่เป็นที่เคารพและเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยคิดว่าบุคคลดังกล่าวจะสามารถช่วยเหลือให้ตนเองปลอดภัยจากการถูกสามีทำร้ายและไม่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงซ้ำอีก แต่ส่วนใหญ่ผู้ให้ความช่วยเหลือมักจะใกล้เกลี่ยประนีประนอมเพื่อให้ครอบครัวดำรงอยู่ต่อไป ซึ่งเป็นวิธีการที่ไม่สามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งได้อย่างแท้จริง เมื่อเกิดปัญหาความขัดแย้งและมีการทำร้ายร่างกายซ้ำ จึงทำให้ผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับไปใช้วิธีการแก้ปัญหาด้วยตนเองอีก

ส่วนการวางแผนสำหรับอนาคต พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่วางแผนจะเลิกกับสามี เนื่องจากคิดว่าเหตุการณ์การทำร้ายจะไม่สิ้นสุดเพียงครั้งนี้ แต่ไม่สามารถเลิกได้เนื่องจากปัญหาเกี่ยวกับการดำรงชีวิตของตนเองและบุตร คือ รู้สึกกังวลว่าจะไม่มีเงินเลี้ยงดูบุตรและไม่มีแหล่งที่พักอาศัย รวมทั้งการดำรงความสัมพันธ์ของครอบครัวทั้งสองฝ่าย ทั้งนี้อาจเนื่องจากผู้ให้ข้อมูลมีความเชื่อว่าผู้หญิงอยู่ในฐานะที่ด้อยกว่าผู้ชาย ต้องพึ่งพิงผู้ชายจึงจะอยู่รอด แม้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะมีส่วนร่วมในการหารายได้เลี้ยงครอบครัวก็ตาม ซึ่งความเชื่อดังกล่าวยังเป็นค่านิยมของสังคมไทยในปัจจุบัน (กอบกุล ราชะนาคร, ม.ป.ป)

ตัวอย่างประสบการณ์การถูกสามีทำร้ายของกรณีศึกษา 4 ราย

รายที่ 1. ภายหลังจากทำร้ายร่างกาย จัดการแก้ปัญหาด้วยตนเอง

นาง ว. อายุ 45 ปี แต่งงานกับสามีมา 25 ปี อาชีพรับจ้าง สามีอายุ 47 ปี อาชีพรับจ้าง เช่นเดียวกัน ปัจจุบันมีบุตร 2 คน บุตรชายคนโต อายุ 24 ปี และบุตรสาวอายุ 22 ปี เริ่มเกิดความขัดแย้งหลังแต่งงานได้ 1 ปี ความขัดแย้งในระยะแรกเกิดขึ้นนานๆครั้งห่างกันเป็นเดือน ต่อมาเกิดขึ้นบ่อยเกือบทุกสัปดาห์ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากสามีหึงหวงและเข้าใจผิดประกอบกับสามีดื่มสุราเกือบทุกวัน โดยนาง ว. กล่าวว่า “กิน (กิน) เหล้ามันแหละ มันหึง กินเหล้าแล้วตายคิดว่าเป็นคนอื่น มองเห็นพี่น้องเขาเป็น (เป็น) คนอื่น มันกินเหล้ามาแล้วก็อาละวาด” ส่วนการทำร้ายเริ่มจากการด่าทอ ทำลายข้าวของ ขว้างปาสิ่งของใส่ ครั้งล่าสุดใช้ขวานขว้างปาใส่ โดยนาง ว. กล่าวว่า.. “แกกินเหล้ามานะ เมา ขว้างของในเรือนขว้างขวานมาใส่เฮา เฮาอนอยู่ก็เลยโดน” และข้อมูลจากกระเบื้องประวัติผู้ป่วยพบว่า ถูกขวานฟันปากแตก มีแผลแตกด้านในยาวประมาณ 2 เซนติเมตร แผลที่คางยาว 0.2 เซนติเมตร เหนือคางบนน้อกขาด ฟันหน้าบน 2 ซี่ สามีตกใจเมื่อเห็นว. เกิดบาดแผลแต่ไม่ได้ทำอะไร จนกระทั่งบุตรชายซึ่งปลูกบ้านอยู่ในบริเวณเดียวกันกับนาง ว. มาพบเหตุการณ์จึงรีบนำมารดาส่งโรงพยาบาลเพื่อรับการรักษาต่อไป “มัน (สามี) ก็ตกใจ แต่บ่ได้ช่วยอะไรเฮา ถูกเฮาเห็นรีบพาเฮามาโฮงยา (โรงพยาบาล)”

ส่วนความรู้สึกของนาง ว. ต่อเหตุการณ์การถูกทำร้ายในครั้งนี้ คือ โมโห เจ็บใจ และรู้สึกเบื่อหน่ายกับการทะเลาะวิวาท โดยกล่าวว่า “เฮารู้สึกโมโห เจ็บใจ ได้ตอบมันบ่ทัน...ปลูกต้นลำไยมันยังมีประโยชน์มากกว่า แต่อยู่อย่างอิ (อย่างนี้) บ่เกิดประโยชน์จะใดเลย...” ส่วนผลกระทบนอกจากอาการบาดเจ็บทางด้านร่างกายโดยตรงแล้ว นางว. มีปัญหาเครียด คิดมาก นอนไม่หลับ เคยคิดจะฆ่าตัวตายแต่ไม่ได้ทำ ต่อมาได้เริ่มทำให้นาง ว. หันไปดื่มสุราโดยให้เหตุผลว่าดื่มแล้วทำให้สบายใจขึ้น ไม่เครียด ไม่ต้องคิดมาก และทำให้นอนหลับ “กินเหล้าบ้าง มันทำให้สบายใจ

หลับสบายไม่ต้องคิดมากเมาก็หลับไป...กินไม่มากหรือกลางวันละเป็ก...ถ้าบ่กินเหล้า เสาบ่นอนหลับ...”

ส่วนวิธีจัดการกับปัญหาภายหลังถูกทำร้ายร่างกาย นาง ว. จะแก้ปัญหาด้วยตนเอง ด้วยการดื่มสุรา รับประทานยานอนหลับ ไปวัดนั่งสมาธิและหลีกเลี่ยงไม่เผชิญหน้ากับสามี “...ครั้งแรกเครียดๆไปซื้อยามากระป๋องหนึ่ง ซื้อมาแล้วคิดมากคิดไป คิดแล้วบ่อยากกิน...เมื่อก่อนโกรธเคืองมัน ลองกินเหล้าซะ เสาบ่เดือด (โกรธ) นอนหลับได้ดี บางครั้งถ้าสามียกก็กินยาซัก 2 เม็ดกินเข้าไปแล้วก็หลับ พอแจ้ง (ตอนเช้า) ก็ลุกขึ้นไปทำงาน ถ้าเสาเครียดแรงๆจะเอายา...ไปอยู่วัดมาหนึ่งพรรษา ไปนั่งสมาธิรู้สึกจิตใจดีขึ้น ชูเจ้า (พระ) สอนดีสบายใจ (ใจ) ...ตอนนี้เสาหลบ บ่ประจันหน้า...เสาอยู่บ้านจะไปแแล้วตามบ้านเพื่อน บ้านพี่น้อง คำแล้วมันเจ็บก็เข้าบ้าน...จำที่อยู่ต่อไปอย่างอี (อย่างนี้) ถ้าว่าเวลาเคียดๆ (โกรธ) ก้นกับสู้เตื่อ (ไม่รู้ทำอย่างไร) คิดไว้บางทีอาจอยู่กับลูกก็ได้”

รายที่ 2. ภายหลังถูกทำร้ายร่างกายจัดการแก้ปัญหาโดยบอกเรื่องราวกับบุคคลอื่น

นาง ก อายุ 33 ปี แต่งงานกับสามีมา 11 ปี อาชีพค้าขาย สามีอายุ 42 ปี อาชีพรับจ้าง ปัจจุบันมีบุตร 2 คน บุตรชายคนโตอายุ 6 ปีและบุตรสาวอายุ 2 ปี เริ่มเกิดความขัดแย้งหลังแต่งงานได้ 1 ปี โดยระยะแรกนานๆจะมีปัญหาต่อมารการขัดแย้งมีบ่อยครั้งมากขึ้นเกือบทุกเดือน สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากความคิดเห็นที่ไม่ตรงกันในเรื่องการค้าขาย ค่าใช้จ่ายในครอบครัว และการเลี้ยงดูบุตร ซึ่งสามีมักใช้ความคิดเห็นของตนเป็นใหญ่ โดยไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของนาง ก. “อยู่ได้ประมาณปีกว่าเริ่มมีปากเสียงกันแต่ไม่มาก แกเป็นคนอารมณ์ร้อน ...บางครั้งพูดได้ไม่ก็คำก็ทะเลาะกัน แกคิดว่าความคิดของแกถูกเสมอ เราต้องฟัง แกไม่ชอบให้เถียง แกไม่ชอบให้ไปคุยกับเพื่อนบ้านบางครั้งลูกชนหนูก็ว่าลูก แกก็ว่าหนูไปว่าลูกทำไม บางครั้งก็น้อยใจ เออเราเป็นแม่ทำไมจะสอนลูกบ้างไม่ได้...” ส่วนการทำร้ายเริ่มจากการคำทอ ชูว่าจะทำร้ายภรรยาและบุตร ทำลายข้าวของสิ่งของมีค่าต่างๆ ขว้างปาสิ่งของใส่ ทำร้ายร่างกายบุตร “ตอนที่ทะเลาะกันแรกๆแกก็แค่ชูว่าเดียวเหอะเดียวโดน...เมื่อก่อนทะเลาะกับเค้า หนูบอกว่าจะเลิก เค้าทำลายข้าวของ โยนข้าวของ ป่าข้าวของกระจัดกระจาย เค้าไม่รู้จะทำยังไง ก็หันไปเตะลูก...” จากนั้นเปลี่ยนเป็นการทำร้ายร่างกายซึ่งครั้งนี้เป็นการทำร้ายร่างกายครั้งแรกโดยสามีใช้เท้าเตะหน้านาง ก. ทำให้อาเจียนเป็นเลือด สามีตกใจและเห็นว่าภรรยามีอาการบาดเจ็บรุนแรงจึงนำส่งโรงพยาบาล “ครั้งล่าสุดทะเลาะกัน หนูยังไม่ทันอธิบายก้มหน้าจะหีบของ แฟนใช้เท้าเตะขึ้นมา แต่แกคิดว่าคงไม่โดนหนู ตอนนั้นมันหัวไปหมดแล้วก็อาเจียนเป็นเลือด แกตกใจรีบพาหนูมาโรงพยาบาล ...”

ส่วนความรู้สึกของนาง ก. ต่อเหตุการณ์การถูกทำร้ายในครั้งนี้ “...รู้สึกเสียใจแต่คิดว่า แกลงไม่ได้ตั้งใจ เพราะที่ผ่านมามีแต่เถียงกัน ไม่ได้ลงมือ พอหนูเจ็บตัวแกก็เป็นห่วงหนู” นาง ก. เคยได้รับการรักษาที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งด้วยอาการอึดอัด หายใจไม่ออกชักรั้ง 2 ครั้ง เมื่อปลายปี พ.ศ. 2541 แพทย์วินิจฉัยว่าเป็น hyperventilation (ข้อมูลจากระเบียนประวัติของผู้ป่วย) โดยนาง ก. กล่าวว่า “เวลาที่หนูเครียดมากๆ มีเรื่องไม่สบายใจ หนูจะอึดอัดหายใจไม่ออกเป็นมาหลายครั้ง หมอแนะนำให้ทำตัวตามสบายอย่าคิดอะไรมาก...ตอนนี้ก็เลยปลงๆแล้ว ก็รู้สึกดีขึ้น หายใจสะดวกขึ้น...” ภายหลังเกิดเหตุการณ์การทำร้ายร่างกาย นาง ก. ทำเฉยเมย ไม่สนใจในตัวสามี พยายามหลบหลีกและไม่กล่าวถึงเหตุการณ์ที่ผ่านมา ไม่มีเพศสัมพันธ์กับสามี “ตั้งแต่วันนั้นทั้งหนูและแฟน ไม่ได้พูดถึงเหตุการณ์นั้นอีกเลย หนูก็อยู่เฉยๆ ทุกวันนี้อยู่กับแกเพราะลูกไม่อยากให้ลูกลำบาก...ที่ไม่อยากเลิกกับเค้า เพราะถ้าเลิกกัน เค้าจะต้องเอาลูกไปทั้งคู่ หนูกลัวลูกจะอยู่กับเค้าไม่ได้ ยิ่งลูกคนโตนี้ตายแน่ เค้าต้องทำร้ายลูกแน่ๆ... บอกตรงๆว่าเดี๋ยวนี้ไม่มีเรื่องอย่างนั้นอีกแล้ว...” นาง ก. กล่าวถึงผลกระทบจากการทะเลาะกับสามีจะส่งผลเสียต่อบุตรชายว่า “ตอนนั้นก็กลัวลูกอยู่ด้วย...แกไม่ค่อยรักลูกคนโตเท่าไร แกบอกว่าถ้าลูกร้อง แกจะตีลูกด้วย คนโตก็เลยไม่กล้าร้อง...วันไหนถ้าเค้าอารมณ์ไม่ดีลูกจะเรียบร้อยไม่ชน ลูกจะกลัวเค้ามากกว่ากลัวหนู...ตอนอยู่กรุงเทพเวลาทะเลาะกับเค้า เค้าไม่รู้จะทำยังไง เค้าก็จัดการกับลูก เตะลูก พอแกไปโรงเรียนครูก็บอกว่าลูกเดินไม่ค่อยดี ถามหนูว่าลูกไปโดนอะไรมาไม่ค่อยรำเริงเลย”

ส่วนวิธีจัดการกับปัญหาภายหลังถูกทำร้ายร่างกาย นาง ก. ได้บอกเรื่องราวกับพี่ชาย และญาติที่อยู่ใกล้เคียง เนื่องจากบริเวณรอบบ้านนาง ก. ห้อมล้อมด้วยเครือญาติ “คิดว่าไม่น่าเกิดขึ้นอีก เพราะตอนนี้ไม่ได้ทะเลาะกันแล้ว...ตอนนี้แกไม่กล้าทำอะไรหนู เพราะแกกลัวพี่ชายหนูจะทำร้าย พี่ชายว่าแกแล้ว ถ้าทำอะไรกับหนูเค้าจะไม่ไว้หน้า และอีกอย่างรอบๆบ้านส่วนใหญ่ จะเป็นญาติของหนู แกจะไม่ค่อยกล้าทำอะไร...”

รายที่ 3. ภายหลังถูกทำร้ายร่างกาย จัดการแก้ปัญหาโดยแจ้งบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า นาง จ. อายุ 33 ปี แต่งงานกับสามีมา 8 ปี อาชีพค้าขาย สามีอายุ 35 ปี รับราชการตำรวจ ปัจจุบันยังไม่มีบุตร เริ่มเกิดความขัดแย้งหลังแต่งงานได้ 2 ปี ระยะแรกมีปัญหากันทุกเดือนต่อมาบ่อยครั้งขึ้นเป็นเกือบทุกสัปดาห์ สาเหตุส่วนใหญ่เกิดจากสามีใช้เงินเพื่อเที่ยวผู้หญิง ไม่รับผิดชอบภาระหนี้สินภายในครอบครัว และมีภรรยาอื่นสร้างความไม่พอใจให้นาง จ. มาตลอดโดย “ช่วงแรกประมาณ 2 ปี เริ่มมีปากเสียงจะเถียงกัน ส่วนใหญ่เป็นเรื่อง เงิน ผู้หญิง” และการทำร้ายเริ่มจากการทะเลาะมีปากเสียง ด่าทอ ทำลายข้าวของ หลังจากนั้นไม่นานความขัดแย้งในเรื่องเก่ายังคงมีอยู่

สามีเริ่มทำร้ายร่างกายครั้งแรก โดยใช้มือตีและตบบริเวณใบหน้าของ นาง จ. “แต่มาช่วงหลังๆ แยกเริ่มอารมณ์รุนแรง บางครั้งก็ตีบางครั้งก็ตบ...”

ความรู้สึกของนาง จ. ในขณะนั้นคือโกรธ เสียใจ ตัปสน แต่ยังคงให้อภัยสามี เนื่องจาก เห็นว่าการถูกทำร้ายครั้งนั้น สามีมีความเครียดหลายอย่าง ทะเลาะกับเพื่อนและดื่มสุรา “...เค้าออกไปกินเหล้ากับเพื่อน เพื่อนแกชอบแซว วันนี้เมียไม่มาหรอ แกก็ชกต่อยกับเพื่อน แกคงเครียดหลายอย่าง แกไม่ยอมพูดกับเรา...เข้ามาในบ้านทะเลาะกัน...ใช้มือตีตรงข้างหูเรา ก็รู้สึกโกรธแต่ก็ลืมๆไป เพราะไม่คิดจะโกรธจริงจัง ...จริงๆแล้วเค้าก็คงไม่คิดจะลงมือกับเรา นี่เป็นครั้งแรกเค้าอาจจะเครียดหลายอย่าง เราก็สงสารแฟน...” แต่หลังจากนั้นถูกทำร้ายร่างกายบ่อยครั้งขึ้นเกือบทุกสัปดาห์ จนปัจจุบันโดนทำร้ายมากกว่า 10 ครั้ง นาง จ. ให้เหตุผลที่อดทนอยู่กับสามีทั้งที่โดนทำร้ายเนื่องจากความรักที่มีให้กับสามี นอกจากนี้ภายหลังเหตุการณ์ยุติลงในแต่ละครั้ง สามีจะแสดงความเสียใจกับเหตุการณ์ แต่ไม่ยอมขอโทษเนื่องจากมีเหตุผลของการลงมือทำร้ายทุกครั้ง “แกก็เสียใจกับเหตุการณ์แต่แกก็ไม่ยอมรับผิดชอบ เค้าว่าเราคือไม่ฟังเหตุผลก็ต้องลงโทษกันบ้าง...” ระยะเวลาการทำร้ายเริ่มรุนแรงมากขึ้น โดยมีสาเหตุมาจากสามีขอใบหย่าเพื่อแยกทาง แต่ นาง จ. ไม่ยินยอมทำให้สามีโมโหและทำร้ายโดยการผลัก เตะ เอาปืนขู่ว่าจะยิง ครั้งล่าสุดพาภรรยาหนีมาเข้านอนและทำร้ายร่างกายในสถานที่ทำงานของนาง จ. ทำให้รู้สึกเจ็บใจ แค้นใจ โกรธ ไม่สามารถให้อภัยกับเหตุการณ์ที่ผ่านมาได้อีก “...ครั้งนี้แฟนเค้าคงอยากได้ใบหย่าเพื่อที่จะได้จดทะเบียนใหม่ แฟนเคยเอาปืนมาขู่ว่าจะยิง ถ้าเราไม่หย่าเค้าก็จดทะเบียนใหม่ไม่ได้...เค้าจะเอาผู้หญิงมาระรานเราตลอด ... แฟนพาผู้หญิงมาทำร้ายที่ครั้งนี้สุดๆ...รู้สึกน้อยใจ เสียใจ พ่อแม่เรายังไม่เคยทำกับเราอย่างนี้ เค้าไม่รักเราแล้วหรือ...รู้สึกเจ็บใจนะ แล้วยกยคนด้วย...ถึงแม้เค้าจะมีผู้หญิงหลายคน แต่เราก็ตึงให้อภัยเค้า ถ้าเค้าไม่ทำให้เราเจ็บใจ แต่ไม่ใช่ตอนนี้ เราให้อภัยไม่ได้แล้ว” นอกจากนี้นาง จ. ยังกล่าวถึงผลกระทบทางกายจากการถูกสามีทำร้ายว่า “ที่เคยตั้งครรภ์มาก่อน แต่ทะเลาะกับแกเรื่องผู้หญิง แกโมโหมากเลยตีบกระที่บเราแล้วก็ไป ตอนหลังมีเลือดดำๆออกเป็นก้อนก็เลยคิดว่าคงแท้ง...ครั้งนี้แกพาผู้หญิงมาด้วย เข้ามากระชากผม เรายังไม่ทันตั้งตัว ก็ล้มลงไปนอนสู้กัน แฟนก็เข้ามาช่วยผู้หญิงทำร้ายเรา” และข้อมูลจากทะเบียนประวัติผู้ป่วยพบว่า ใบหูและหนังศีรษะมีรอยถลอกเล็กน้อย ส่วนผลกระทบทางจิตใจ“มีผลต่อจิตใจมาตลอด...แกร้าย ทำสารพัดวิธีให้เราเจ็บใจ ให้เราขายหน้า...ตอนนี้มันเหมือนเรือไม่มีหมัก ถ้าเค้ากลับมาจะไม่รู้ว่าจะคืนดีกันได้ไหม ...”

ส่วนวิธีการจัดการกับปัญหาภายหลังถูกทำร้ายร่างกายนาง จ. เคยแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้บังคับบัญชาของสามีให้ช่วยจัดการกับปัญหา แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้พูดไกล่เกลี่ย ประนีประนอม ให้อภัยความกันซึ่งนาง จ. รู้สึกว่าคนไม่ได้รับความยุติธรรม “...แกเคยไปมัดห้องพักเอาเครื่องใช้ไฟ

ฟ้าไป เราไปแข่งความกับสารวัตรปราบปราม ผู้บังคับบัญชาของแกโดยตรง แกโดนภาคทัณฑ์หลายครั้งแล้ว...ตอนนี้ไปแข่งความ ลงบันทึกประจำวันว่าเราไม่มีศัตรูที่ไหน มีแต่แฟนเรา ถ้าเราเป็นอะไร แสดงว่าแฟนเรากับผู้หญิงนั้นเป็นคนทำ...ร้อยเวรเรียกไปพบแล้วพูดไกล่เกลี่ยออกมาเป็นว่าเรายอมความ เราเหมือนคนโง่ ตามเกมไม่ทัน ถ้าเป็นพวกเดียวกันก็ต้องช่วยกัน ความยุติธรรมที่ให้พี่มันอยู่ตรงไหน มันยังไม่ยุติธรรมพอ...ไปแข่งความแล้วไม่ได้ดังใจที่เราอยากได้ เราอยากได้ค่าเลี้ยงดูแต่ไม่ได้...ยังคิดไม่ออก ถ้าเรายังไม่เลิกกับเค้าไม่รู้ชีวิตจะเป็นอย่างไร แต่ถ้าเราปล่อยไปอย่างนี้การคิดคิดคงเป็นไปไม่ได้ บางครั้งยังคิดว่าอยากจะไปบวชถ้าเรื่องอย่างนี้จบ” ภายหลังการถูกทำร้ายครั้งล่าสุด นาง จ. ได้ไปแข่งความและเจ้าหน้าที่ตำรวจให้สามีชำระค่าปรับเป็นสินไหมทดแทนแก่นาง จ.

รายที่ 4. ภายหลังถูกทำร้ายร่างกาย เคยมีประสบการณ์จัดการกับปัญหาทั้งสามวิธี

นาง ช. อายุ 42 ปี แต่งงานกับสามีมา 17 ปี อาชีพรับจ้าง รายได้ไม่แน่นอน สามีอายุ 45 ปี ไม่ประกอบอาชีพ มีบุตร 2 คนอายุ 14 ปี และ 11 ปี เริ่มเกิดความขัดแย้งหลังมีบุตรคนที่ 2 โดยสามีเริ่มเล่นการพนัน ทำให้ครอบครัวมีปัญหาการเงิน มีการหนีสิน ทำให้ทะเลาะเบาะแว้งกันนานครั้ง ต่อมาบ่อยครั้งขึ้น สักด่าห้ละ 3-4 ครั้ง “ตีกัน 3 วันทะเลาะกัน 4 วัน เป็นอย่างนี้มานานแล้ว” โดยสามีดื่มสุราและขอเงินไปเล่นการพนัน แต่นาง ช. ไม่ให้ การทำร้ายในระยะแรกจะเป็นการด่าทอ อาละวาด ขว้างปาและทำลายสิ่งของในบ้าน ระยะหลังเริ่มทำร้ายร่างกายโดยจับแขนนาง ช. เหวี่ยงทำให้ล้มลง แต่นาง ช. ไม่ตอบโต้เนื่องจากเห็นว่าสามีมีร่างกายที่แข็งแรงกว่า และตนเองคงจะสู้ไม่ได้ รวมทั้งคิดว่าอาการบวกลบเจ็บไม่ได้ร้ายแรง สำหรับครั้งนี้ถูกทำร้ายร่างกายเป็นครั้งที่ 3 ซึ่งรุนแรงกว่าเดิม โดยสามีใช้เก้าอี้ทุบตี ตะ และบีบคอ “...มันเห็นที่ชื่อของมามันจะเอาเงินบ้าง ที่บอกว่าไม่มี มันได้อินแทนมันก็ป่าของ แล้ววิ่งไปเอาเก้าอี้มาตี พี่ไม่ทันระวังตัวมันตีถูกหัวพี่ พี่ก็ล้มลงไปนอน พี่จะถูกมันก็เตะชายโครงแล้วก็ล้มลงมาบีบคอ ตอนนั้นที่เจ็บหัวมากและหายใจไม่ออก...” ครั้งนี้นาง ช. ได้ตอบเพราะคิดว่า หากไม่โต้ตอบการกระทำของสามีอาจทำให้ตนเสียชีวิตได้ “พี่ก็ความหาเจอไม่ซ่างๆ ก็เอาตีหัวมัน มันเจ็บก็เลยปล่อย ถ้าพี่ไม่ตีหัวมันปานนี้พี่ตายแล้ว” หลังเหตุการณ์ยุติ นาง ช. ได้ไปโรงพยาบาลตามลำพังและได้รับการรักษาโดยการเย็บแผลบริเวณศีรษะ 5 เข็มและข้อมูลจากกรณี นปประวัติผู้ป่วยพบว่า มีแผลบริเวณศีรษะยาวประมาณ 4 เซนติเมตร บริเวณชายโครงและต้นคอมีรอยเขียวช้ำ หลังจากนั้น นาง ช. มีความเครียดไม่สบายใจมากขึ้น พยายามลดความตึงเครียดโดย “ บางครั้งบักผ้าทำให้รู้สึกคลายเครียดไปบ้าง เมื่อก่อนเครียดมากก็กินยานอนหลับ แต่ไปคลินิก หมอไม่ค่อยแนะนำให้กิน ตอนนี้ก็หันมากินยาอมวันวัน รู้สึกดีขึ้น เมื่อก่อนเวลาเครียดมากรู้สึกแน่นหน้าอก...”

สำหรับความรู้สึกภายหลังถูกทำร้ายร่างกายครั้งแรก นาง ช. รู้สึกโกรธ เกรียด และอึดอัดใจแต่ไม่ได้ทำอะไร ส่วนครั้งนี้นาง ช. รู้สึกแค้นใจและเจ็บใจเนื่องจากได้รับบาดเจ็บอย่างรุนแรง และถูกสามีทำร้ายบ่อยครั้งมากขึ้น “รู้สึกเจ็บใจทำอะไรมันไม่ได้ ทำไมมันไม่ติดคุกไปเลย ทุกวันนี้เหนื่อยใจนะที่ต้องทะเลาะกับมัน” ความสัมพันธ์ระหว่างนาง ช. กับสามีเริ่มห่างเหินตั้งแต่มีการทะเลาะวิวาท แต่ยังคงอยู่ด้วยกันเนื่องจากกลัวบุตรจะลำบากและไม่มีที่อยู่อาศัย “...บ้านนี้ก็ของมันชื่อของมันตอนย้ายมาอยู่ที่นี้ที่เห็นมันเป็นผู้ชาย มันต้องเป็นผู้นำครอบครัวก็เลยให้มันเป็นเจ้าของบ้านแล้วเราเป็นผู้อาศัย...” เมื่อ 2-3 ปีที่ผ่านมาทั้ง 2 เริ่มแยกห้องกันอยู่แม้ว่าจะยังอยู่ในบ้านเดียวกัน ไม่มีเพศสัมพันธ์ โดยนาง ช. พยายามหลบเลี่ยง “เดี๋ยวนี้ต่างคนต่างอยู่ถ้ามันอยู่ในบ้านที่ก็อยู่นอกบ้าน...ที่ไม่ได้นอนกับมันมา 2-3 ปีแล้ว...ช่วงหลังที่จะไม่สนใจมัน ทำกับข้าวให้ลูกแล้วก็ตัวพี่...เมื่อก่อนมันเคยดักน้ำให้พี่ให้ลูกอาบ เอาน้ำมาให้ซักผ้าล้างจาน เดี่ยวนี้มันไม่ทำอยู่บ้านเฉยๆ รอเงินอย่างเดียว” ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างสามีกับบุตรก็เริ่มห่างเหิน บุตรจะแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว เกรียดแค้น เรียกบิดาด้วยคำไม่สุภาพ รู้สึกครอบครัวไม่อบอุ่น ไม่อยากกลับบ้าน ทำให้นาง ช. กังวลใจกลัวว่าบุตรจะใช้จ่ายเสพติด “...ลูกชายคนโตมีพฤติกรรมแข็งกร้าว กับพ่อจะเรียก ไอ้(ไอ้) ทะเลาะกันน้อง เหมือนที่พี่ทะเลาะกับแฟน...กลัวลูกเห็นทุกวันแล้วลูกจะฝังใจ เก็บเอามาคิดกลัวลูกจะคิดมาก กลัวจะติดยา ปกติลูกเป็นคนเรียนดี เรียนเก่งที่ 1-3 มาตลอด แต่ระยะหลังๆ เกิดเหตุการณ์ทะเลาะกัน การเรียนของลูกก็ตกอยู่ที่ 4-8 มาตลอด เดี่ยวนี้บ้านมันเหมือนนรก พอถึงเย็นแล้วไม่อยากกลับบ้านลูกมันก็คิดอย่างนั้น”

ในช่วงแรกๆที่ทะเลาะวิวาทกับสามี นาง ช. จัดการแก้ปัญหาโดยการหลบหนีออกจากบ้านชั่วคราว ต่อมาเมื่อเหตุการณ์รุนแรงขึ้น เพื่อนบ้านที่เห็นเหตุการณ์ได้เข้ามาช่วยห้ามปรามและแนะนำให้นาง ช. เลิกกับสามี แต่เมื่อนาง ช. ยังคงอยู่กับสามี เพื่อนบ้านจึงไม่สนใจเข้ามาให้ความช่วยเหลือเมื่อเกิดเหตุการณ์อีก “ชาวบ้านก็รู้ก็เห็นกันหมด...แรกๆเค้าก็ช่วยห้ามแต่เดี๋ยวนี้เพื่อนสมน้ำหน้าหาว่าเราไม่ใจเด็ด มัวให้พี่ซ้อมอยู่ได้ เรื่องพี่เมียไม่อยากมีใครอยากเข้าไปยุ่งหรือก เผลออเจ็บตัวอีก...” เมื่อเกิดเหตุการณ์การทำร้ายเกิดขึ้นนาง ช. จึงได้โทรศัพท์แจ้งความ เมื่อตำรวจมาถึงที่เกิดเหตุไม่ได้ให้ความช่วยเหลืออะไร “...ที่หนีไปโทรศัพท์ 191 ตำรวจมาแต่บอกว่าไม่รู้จะให้ข้อกล่าวหาอย่างไร เพราะสามีเป็นเจ้าของบ้าน มีเรื่องอย่างนี้เกิดขึ้น ถ้าไม่อยากให้เกิดก็พาลูกหนีไปอยู่ที่อื่น เค้าพูดง่าย...” หลังจากถูกทำร้ายในครั้งนี้ นาง ช. ไม่ได้ขอความช่วยเหลือจากใคร แต่ใช้วิธีหนีออกจากบ้านชั่วคราวเช่นเดียวกับที่เคยทำในระยะแรก “ตอนนี้ไม่รู้เหมือนกันจะขอความช่วยเหลือจากใคร คงต้องช่วยตัวเองให้ถึงที่สุดก่อน”

จากการนำเสนอตัวอย่างทั้ง 4 รายพบว่า ประสบการณ์การถูกทำร้ายที่เกิดขึ้นมีความคล้ายคลึงกัน แต่จะแตกต่างกันที่รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการกับปัญหาภายหลังถูกทำร้ายร่างกาย การที่ผู้ให้ข้อมูลจะเลือกใช้วิธีการใดนั้นอาจขึ้นกับความรุนแรงของการถูกทำร้าย แหล่งให้ความช่วยเหลือ และผลลัพธ์ของวิธีการแก้ปัญหาที่เคยปฏิบัติ บางสถานการณ์ไม่สามารถนำกลับมาใช้ในเหตุการณ์การถูกทำร้ายที่เกิดขึ้นใหม่ได้

ส่วนที่ 3 ความต้องการความช่วยเหลือของภรรยาที่ถูกสามีทำร้าย

ความต้องการความช่วยเหลือของภรรยาที่ถูกสามีทำร้ายประกอบด้วย

1. ความต้องการด้านความปลอดภัย ผู้ให้ข้อมูล 6 ราย ต้องการให้ตนเองปลอดภัยจากการถูกทำร้าย หากมีบุคคลที่สามรับรู้ หรืออยู่ในเหตุการณ์ด้วยเพื่อให้ความช่วยเหลือโดยบุคคลนั้นอาจเป็นผู้ที่มีอายุมากกว่า และมีความสนิทสนมกับครอบครัว หรือเป็นบุคคลที่มีอำนาจเหนือกว่า ซึ่งจะช่วยให้สามีเกิดความรู้สึกเกรงใจและหยุดทำร้าย การที่ผู้ให้ข้อมูลคิดว่าบุคคลที่สามจะช่วยจัดการกับเหตุการณ์ได้นั้น เนื่องมาจากประสบการณ์ในอดีต ขณะที่มีการทะเลาะวิวาทได้เกี่ยวกับสามี มีบุคคลที่สามเช่น บิดา มารดา หรือเพื่อนเข้ามาห้าม จึงทำให้เหตุการณ์ไม่รุนแรงถึงขั้นลงมือทำร้ายร่างกาย นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลไม่ต้องการให้บุคคลอื่นคิดว่าการที่ตนถูกสามีทำร้าย เป็นเพียงเรื่องภายในครอบครัว หรือเรื่องของสามีกับภรรยาเท่านั้น อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลบอกว่าส่วนใหญ่คนอื่นที่ไม่ใช่ บิดา มารดา หรือญาติ มักไม่ยอมเข้ามายุ่งเกี่ยว โดยอ้างว่าเป็นเรื่องภายในครอบครัว ซึ่งสนับสนุนความคิดความเชื่อเดิมของคนไทยที่ว่าครอบครัวเป็นสถาบันส่วนตัว การทุบตีทำร้ายร่างกายภรรยาเป็นเรื่องส่วนตัว บุคคลอื่นไม่ควรไปยุ่ง (ไพรัตน์ พุกษชาติคุณากร, 2533; สายสุริ จุติกุล, 2538)

2. ความต้องการด้านกำลังใจและความเห็นใจ ผู้ให้ข้อมูล 4 ราย กล่าวว่า การทนทุกข์อยู่กับการที่ถูกสามีทำร้ายมาเป็นเวลานานทำให้เกิดความรู้สึกท้อแท้ สิ้นหวัง หมดหนทาง และไม่คิดว่าใครจะให้ความช่วยเหลือได้ เนื่องจากลักษณะสภาพครอบครัวของผู้ให้ข้อมูลเป็นครอบครัวเดี่ยว การติดต่อสื่อสารกับครอบครัวเดิมมีน้อยลง จึงขาดบุคคลให้คำปรึกษาและปลอบโยน รวมทั้งผู้ให้ข้อมูลบางรายคิดว่า เมื่อตนแยกมาสร้างครอบครัวใหม่แล้วตนควรเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องราวต่าง ๆ ในครอบครัวตามลำพัง ไม่ควรเปิดเผยหรือนำเรื่องราวที่ไม่สบายใจบอกให้ครอบครัวเดิมรับรู้ นอกจากนี้จากสภาพเศรษฐกิจปัจจุบัน ทำให้ทุกคนมุ่งเรื่องการหารายได้ให้กับครอบครัวจึงไม่มีใครสนใจความรู้สึกของกันและกัน ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งกล่าวว่า ขณะเข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลตนเองต้องการกำลังใจ และคำปลอบใจจากเจ้าหน้าที่ในโรงพยาบาล เนื่องจากขณะเข้ารับการรักษา

ตัวในโรงพยาบาลได้รับการซักถามถึงสาเหตุของการบาดเจ็บ ความต้องการที่จะดำเนินคดีและการดูแลทางด้านร่างกายเท่านั้น ผู้ให้ข้อมูลบางรายต้องการบุคคลที่เข้าใจ รับฟังความรู้สึก และให้กำลังใจ เพื่อจะได้ระบายความทุกข์ คลายความอึดอัดช่วยให้สบายใจขึ้น จากการสังเกตเมื่อผู้วิจัยพบกับผู้ให้ข้อมูลในระยะหลังๆ ผู้ให้ข้อมูลมักแสดงสีหน้าท่าทางดีใจที่ได้พบกับผู้วิจัย และมีโอกาสพูดคุยระบายความทุกข์ใจให้ฟัง

3. ความต้องการเป็นอิสระ ผู้ให้ข้อมูลทุกราย กล่าวว่า ต้องการความเป็นอิสระ เนื่องจากไม่ต้องการอดทนต่อการมีชีวิตโดยถูกทำร้ายซ้ำๆ ไม่มีที่สิ้นสุด จึงต้องการแยกทางกับสามี และต้องการความเป็นอิสระคืนมา แต่ไม่สามารถทำได้ตามความต้องการ ผู้ให้ข้อมูลรายหนึ่งกล่าวว่า เหตุผลที่ยังไม่ได้แยกทางกับสามีทั้งที่ต้องการความเป็นอิสระ เนื่องจากเป็นห่วงบุตร หากบุตรต้องอยู่ในความดูแลของสามีภายหลังแยกทางกัน สามีอาจทำร้ายบุตรได้ ผู้ให้ข้อมูลบางรายมีรายได้ที่ไม่แน่นอนทำให้ต้องพึ่งพาสามีด้านเศรษฐกิจและที่พักอาศัยต่อไป นอกจากนี้บิดาและมารดาของผู้ให้ข้อมูลบางรายไม่ต้องการให้ผู้ให้ข้อมูลแยกทางกับสามี เนื่องจากคิดว่าปัญหาที่เกิดขึ้นดังกล่าวเป็นปัญหาเล็กน้อยที่สามารถแก้ไขได้โดยไม่ต้องใช้วิธีแยกทางกัน หรือหย่าร้าง ทั้งนี้อาจเนื่องจากความเชื่อแบบเก่าในสังคมไทยที่ว่า การหย่าร้างเป็นบาปอย่างมหันต์ ต้องได้รับการประณามจากสังคม (โชติมา กาญจนกุล, 2540) แต่อย่างไรก็ตามผู้ให้ข้อมูลบางราย คิดและเตรียมการวางแผนเพื่อหย่าร้างหรือแยกกันอยู่ เนื่องจากมีบุคคลอื่นหรือครอบครัวเดิมเป็นแหล่งให้ความช่วยเหลือ

4. ความต้องการด้านกฎหมาย พบว่าจากประสบการณ์เดิมที่ผ่านมา ผู้ให้ข้อมูล 4 ราย ได้แจ้งความเพื่อดำเนินคดี แต่ไม่ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ผู้ให้ข้อมูลกล่าวว่า เจ้าหน้าที่ส่วนใหญ่ไม่ให้ความสนใจต่อเหตุการณ์การทำร้ายร่างกาย เนื่องจากคิดว่าเป็นปัญหาครอบครัว ไม่อยากเข้าไปยุ่งเกี่ยว จึงพยายามไกล่เกลี่ย และประนีประนอม มากกว่าที่จะเร่งดำเนินคดีให้ทันนี้ผลการศึกษาคั้งนี้สอดคล้องกับความเห็นของไพรัตน์ พลฤษชาติคุณากร (2533) ที่ว่าเมื่อภรรยาไปแจ้งความกับตำรวจ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นตำรวจชายมักจะบอกให้ภรรยาเป็นฝ่ายอดทน หรือบางครั้งรู้สึกถึงเลใจที่จะเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับปัญหาและยังมองว่าครอบครัวเป็นสถาบันส่วนตัวบุคคลอื่นไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว นอกจากนี้ผู้ให้ข้อมูลต้องการคำปรึกษาทางกฎหมายโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย หรือเสียค่าใช้จ่ายน้อย เนื่องจากมีข้อจำกัดด้านเศรษฐกิจ ผู้ให้ข้อมูลบางรายกล่าวว่า จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตนคิดว่าผู้ชายและผู้หญิงควรมีสติเท่าเทียมกัน และผู้หญิงควรมีความรู้ถึงสิทธิในเรื่องกฎหมายคุ้มครองผู้หญิง ความต้องการดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าผู้หญิงเริ่มให้ความสนใจและรับรู้ถึงสิทธิของตนและพึงพากฎหมายมากขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการทำงานนอกบ้านและการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของสื่อมวลชนทำให้ผู้หญิงมีโอกาสได้รับทราบข้อมูลเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวมากขึ้น

5. ความต้องการคำปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ผู้ให้ข้อมูล 1 ราย มีความรู้สึก สับสน สองฝักสองฝ่าย ถึงเลต่อการตัดสินใจว่าจะทำแท้ง หรือดำเนินการตั้งครรภ์ต่อไป เนื่องจาก คิดว่าหากตั้งครรภ์ต่อไป อาจทำให้บุตรเกิดความพิการได้ เนื่องจากตั้งครรภ์ได้ 2 เดือน ถูกสามี ทำร้ายร่างกายมากกว่า 10 ครั้ง ไม่รู้จะปรึกษาใครเพื่อหาทางออกให้กับตนเองแม้ว่าผู้ให้ข้อมูลอีก 9 รายจะไม่กล่าวถึงความต้องการด้านสุขภาพ แต่ในความเป็นจริงจากการสังเกตพบว่าผู้ให้ข้อมูล ทุกรายมีปัญหาสุขภาพ โดยเฉพาะสุขภาพจิตที่สมควรได้รับความช่วยเหลือ เช่น มีปัญหา ความเครียด ใช้นอนหลับ และดื่มสุราเป็นประจำ เป็นต้น ส่วนปัญหาสุขภาพด้านร่างกาย ที่เกิด จากการบาดเจ็บภายหลังได้รับการรักษาที่โรงพยาบาล ผู้ให้ข้อมูลทุกรายอาการทุเลาลงไม่มีปัญหา ต่อเนื่อง จึงอาจเป็นเหตุให้ผู้ให้ข้อมูลไม่กล่าวถึงความต้องการในด้านนี้อีก เพียงแต่ระบุถึงความ ต้องการด้าน สวัสดิการ คือการลดหย่อนค่ารักษาเมื่อ ไปโรงพยาบาล

จากผลการศึกษาค้นคว้าสรุปว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความต้องการด้านความปลอดภัย ด้านกำลัง ใจและความเห็นใจ ความเป็นอิสระ ด้านกฎหมาย และคำปรึกษาเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพ ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของฝ่ายบริการสังคมมูลนิธิผู้หญิง ในช่วงเดือนมกราคม ถึง ธันวาคม 2541 (ศูนย์ ข่าวผู้หญิง, 2541) ที่พบว่าภรรยาส่วนใหญ่ที่ประสบปัญหาสามีทุพบุคลิกภาพมีความต้องการที่พึงพิง ที่ปลอดภัย ต้องการความช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย ต้องการให้มูลนิธิผู้หญิงช่วยติดตามคดีจากเจ้า หน้าที่ตำรวจ ต้องการทุนประกอบอาชีพ ต้องการคนช่วยเหลือบุตร ต้องการมีงานทำ ต้องการพูดคุย เพื่อระบายความทุกข์ใจ และขอคำแนะนำด้านกฎหมายเพื่อฟ้องหย่าและเรียกค่าเลี้ยงดู ความ ต้องการดังกล่าวถือว่าเป็นความต้องการขั้นพื้นฐานตามทฤษฎีของมาสโลว์ (Maslow, 1970 อ้างใน มยุรี ภูงามทอง, 2534) ซึ่งกล่าวว่าความต้องการด้านความปลอดภัย เป็นความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่ สำคัญประการหนึ่ง เพราะหากเกิดความรู้สึกไม่ปลอดภัยในการดำรงชีวิตคู่ ปัญหาการแตกร้างภายใน ครอบครัวย่อมเกิดขึ้นได้ และความต้องการไม่มีที่สิ้นสุดแม้จะบรรลุความต้องการในขั้นสุดท้าย แล้วแต่ความต้องการจะเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ที่บุคคลกำลังเผชิญอยู่